

Sygn. akt I ACz 1988/15

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Hanna Nowicka de Poraj

Sędziowie: SSA Józef Wąsik (spr.)

SSA Teresa Rak

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2015 r. w Krakowie na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z wniosku (...) Bank (...) S.A. w W.

przy udziale T. G.

o nadanie klauzuli wykonalności

na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 25 sierpnia 2015 r., sygn. akt IX GCo 197/15

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że nakazowi zapłaty Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 1 października 2013 r., sygn. akt IX GNc 1018/13, wyrokowi Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 7 listopada 2014 r., sygn. akt IX GC 319/14 oraz wyrokowi Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 26 maja 2015 r., sygn. akt I ACa 360/15 nadać klauzulę wykonalności na rzecz wierzyciela (...) Bank (...) S.A. w W. przeciwko T. G., PESEL: (...) oraz zasądzić od uczestnika postępowania na rzecz wierzyciela kwotę 127 zł (sto dwadzieścia siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu klauzulowym,

2. zasądzić od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

SSA Teresa Rak SSA Hanna Nowicka de Poraj SSA Józef Wąsik

Sygn. akt I ACz 1988/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 sierpnia 2015 r. Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił wniosek (...) Bank (...) SA w W. o nadanie klauzuli wykonalności prawomocnemu nakazowi zapłaty Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 1 października 2013 r., sygn. akt IX GNc 1018/13 utrzymanemu w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 7 listopada 2014 r., sygn. akt IX GC 319/14 i wyrokowi Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 26 maja 2015 r., sygn. akt I ACa 360/15 oddalającemu apelację strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 26 maja 2015 r. przeciwko dłużnikowi hipotecznemu T. G.. W uzasadnieniu Sąd I instancji podał, że wierzyciel w celu zrealizowania uprawnień wynikających z ustanowienia na jego rzecz hipoteki na nieruchomościach objętych księgami wieczystymi prowadzonymi przez Sąd Rejonowy w C. nr (...) i (...), uzyskał tytuły egzekucyjne w sprawach o sygn. akt IX GNc 1018/13, IX GC 319/14 i I ACa 360/15 przeciwko dłużnikowi rzeczowemu (...) sp. z o.o. s.k.a. i wniósł o nadanie tym tytułom klauzuli wykonalności przeciwko nowemu nabywcy nieruchomości T. G., co wykazał na podstawie wpisów do ksiąg wieczystych. Nabycie

własności nieruchomości obciążonych hipoteką nie mogło jednak zdaniem Sądu skutkować przejściem obowiązków stwierdzonych tytułem egzekucyjnym, co wynika z art. 788 § 2 i 3 k.p.c. oraz art. 65 ustawy o księgach wieczystych i hipotece.

Wnioskodawca wywiódł zażalenie na powyższe postanowienie, zarzucając mu rażące naruszenie art. 788 k.p.c. oraz wnosząc o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 1 października 2013 r., sygn. akt IX GNc 1018/13, wyrokowi Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 7 listopada 2014 r., sygn. akt IX GC 319/14 i wyrokowi Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 26 maja 2015 r., sygn. akt I ACa 360/15 przeciwko T. G. oraz zasądzenie na rzecz żalącego od uczestnika kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Zażalenie wnioskodawcy zasługiwało na uwzględnienie.

Należy w pełni podzielić pogląd żalącego wyrażony w uzasadnieniu złożonego przezeń środka odwoławczego, iż do dochodzenia zaspokojenia od dłużnika hipotecznego, niebędącego dłużnikiem osobistym, nie jest koniecznym w każdym przypadku uzyskanie w pierwszej kolejności tytułu egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi rzeczowemu, a następnie nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności. Konsekwencją rzeczowej odpowiedzialności każdorazowego właściciela nieruchomości obciążonej hipoteką jest bowiem, niezależnie od zmiany w osobie właściciela obciążonej nieruchomości, która nastąpiła po powstaniu hipoteki, dopuszczalność zaspokojenia się z tej nieruchomości wierzyciela, któremu przysługują wierzytelności zabezpieczone hipoteką. Podstawowe znaczenie hipoteki wyraża się bowiem w możliwości zaspokojenia wierzyciela od dłużnika rzeczowego, w sytuacji nieuzyskania zaspokojenia od dłużnika osobistego, którego łączył z wierzycielem określony węzeł prawny. Jeżeli zatem wierzyciel nie uzyskał należnego mu świadczenia od dłużnika osobistego może wszcząć egzekucję przeciwko dłużnikowi rzeczowemu, jednakże przedtem musi uzyskać przeciwko niemu tytuł wykonawczy. Tytułem takim może być jednak nie tylko prawomocny wyrok stwierdzający obowiązek aktualnego właściciela nieruchomości obciążonej hipoteką zaspokojenia wierzyciela hipotecznego w drodze egzekucji z tej nieruchomości, ale również klauzula wykonalności nadana w trybie art. 788 w zw. z art. 792 k.p.c. tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko dłużnikowi osobistemu (rzeczowemu) (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1971 roku, sygn. akt III CRN 553/70, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 2004 r., IV CK 606/03 oraz z dnia 27 czerwca 2014 r., V CSK 440/13). Tym samym przewidziany w art. 788 k.p.c. tryb nadawania klauzuli wykonalności może więc mieć wielokrotnie zastosowanie także w stosunku do tego samego tytułu egzekucyjnego wystawionego przeciwko dłużnikowi rzeczowemu. Każda bowiem zmiana własności rzeczy obciążonej zastawem lub hipoteką wymagać będzie nadania danemu tytułowi egzekucyjnemu kolejnej klauzuli wykonalności.

W postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko kolejnemu właścicielowi rzeczy obciążonej hipoteką, a nie wymienionemu w tytule egzekucyjnym, przedmiotem badania Sądu jest więc ustalenie przejścia obowiązku świadczenia stwierdzonego tytułem egzekucyjnym na osobę przeciwko, której klauzula wykonalności ma być nadana, a zgodnie z treścią art. 788 § 1 k.p.c. przejście takie może być wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisami urzędowo poświadczonymi. Dokumentami takimi mogą więc być w szczególności umowa zbycia nieruchomości lub wypis z księgi wieczystej. W przedmiotowej sprawie wnioskodawca przedłożył odpis zwykły z ksiąg wieczystych, z których wynika, że uczestnik postępowania nabył obciążone nieruchomości już po ustanowieniu hipoteki zabezpieczającej wierzytelność wnioskodawcy. Uczestnik miał zatem świadomość, że nieruchomości obciążają hipoteki do sumy 24.750 000,00 zł oraz do kwoty 22.000.000,00 zł. Z tego też względu uznać należało, że z chwilą nabycia nieruchomości obciążonej hipotecznie na rzecz wnioskodawcy, dotychczasowy obowiązek stwierdzony nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Okręgowy w Krakowie w dniu 1 października 2013 r., sygn. akt XIV GNc 1018/13 utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 7 listopada 2014 r., sygn. akt IX GC 319/14 oraz wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 26 maja 2015 r., sygn. akt I ACa 360/15 oddalającym apelację strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 7 listopada 2014 r., sygn. akt IX GC 319/14 przeszedł na nowego nabywcę nieruchomości, tj. na rzecz uczestnika niniejszego postępowania.

W konsekwencji Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 23 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie, zgodnie z wnioskiem żalącego.

O kosztach postępowania klauzulowego orzeczono na mocy art. 98 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. zasądając od uczestnika, jako strony przegrywającej, na rzecz wnioskodawcy kwotę 127 zł, na którą złożyła się opłata skarbową od pełnomocnictwa - 17 zł, opłata sądowa od wniosku o nadanie klauzuli tytułowi egzekucyjnemu przeciwko dłużnikowi rzeczowemu - 50 zł, oraz koszty zastępstwa procesowego - 60 zł w postępowaniu klauzulowym (§ 10 ust. 1 pkt 13 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu - Dz. U. 2013 poz. 490).

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. zasądając od wnioskodawcy jako strony przegrywającej na rzecz uczestnika kwotę 150 zł, na którą złożyła się opłata sądowa od zażalenia - 30 zł oraz 120 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym (§ 10 ust. 1 pkt 13 w zw. z § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – Dz. U. 2013 poz. 490).

SSA Teresa Rak SSA Hanna Nowicka de Poraj SSA Józef Wąsik